

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Затверджено

Вченою радою ДВНЗ «ХДАУ»

«28» квітня 2016 р. протокол № 7

Голова вченої ради



В.В. Базалій

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПЕДАГОГІЧНУ ПРАКТИКУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ
ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ (PhD)
ДЕРЖАВНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Херсон, 2016 р.

Лист-погодження

**до положення про педагогічну практику здобувача вищої
освіти ступеня доктора філософії (PhD) ДВНЗ «ХДАУ»**

Перший проректор, проректор
з науково-педагогічної роботи



Ю.І. Яремко

Завідувач відділу аспірантури
та докторантури



І.О. Балабанова

Голова Ради молодих вчених



В.І. Пічура

1. Загальні положення

1.1. Положення про педагогічну практику здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) Державного вищого навчального закладу «Херсонський державний аграрний університет» (далі – Університет) регламентує порядок і форму проходження педагогічної практики здобувачам вищої освіти ступеня доктора філософії.

1.2. Педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні є одним з етапів професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності, який має на меті закріпити навички практичної діяльності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії щодо здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі, разом з викладанням спеціальних дисциплін, організацією навчальної діяльності студентів та науково-методичною роботою.

1.3. Положення розроблене згідно з Постановою Кабінету Міністрів № 261 від 23.03.2016 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)».

1.4. Організатором та базою для проходження педагогічної практики є кафедра, за якою закріплений здобувач. Крім того, здобувач вищої освіти може пройти педагогічну практику на аналогічних кафедрах (підрозділах) інших закладів вищої освіти II-IV рівнів акредитації.

2. Мета та завдання педагогічної практики

2.1. **Метою** проведення педагогічної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії є набуття ними навичок практичної педагогічної (навчальної та науково-методичної) діяльності у закладі вищої освіти, а також поглиблення теоретичних знань та практичних навичок зі спеціальності, набутих під час підготовки за освітньо-науковою програмою.

2.2. **Завданням** педагогічної практики є формування у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії загальної компетентності щодо здійснення освітнього процесу, навчання, розвитку і професійної підготовки студентів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності.

2.2. Під час проходження педагогічної практики здобувачі вищої освіти повинні оволодіти такими компонентами:

- предметним, що є необхідним для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю (051 «Економіка», 201 «Агрономія», 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», 207 «Водні біоресурси та аквакультура»);
- передовими концептуальними та методологічними знаннями в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей (знання та розуміння);
- розробкою та реалізацією проектів разом з власними дослідженнями, які мають можливість переосмислити наявні та створити нові цілісні знання, розв'язувати важливі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші завдання;
- критичний аналіз, оцінювання і синтез нових ідей;
- спілкування у формі діалогу з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності.

2.3. У процесі проходження педагогічної практики здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії повинні **знати**:

- організацію освітнього і виховного процесу у закладі вищої освіти;
- структуру та зміст викладацької діяльності;
- методику підготовки і проведення занять, організацію самостійної та індивідуальної роботи;
- основи педагогіки вищої школи.

3. Програмні результати педагогічної практики

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії повинні:

3.1. Знати та розуміти методологічні, концептуальні засади організації навчальних занять у вищій школі, викладання фахових дисциплін, діяльності викладача та діяльності студентів, теоретико-методичних аспектів організації наукової і педагогічної діяльності.

3.2. Вміти аналізувати робочі та навчальні програми фахових дисциплін, самостійно планувати структуру навчальних занять та розробляти методику їх проведення, організувати навчально-виховний процес як взаємодію «викладач-студент», оцінювати результати навчання відповідно до поставлених цілей, аналізувати проблемні ситуації.

3.3. Вміти критично аналізувати проведені заняття за визначеними критеріями, оцінювати власні педагогічні дії та дії студентів на кожному етапі процесу навчання відповідно до поставленої мети, робити висновки та самостійно приймати рішення щодо вдосконалення кожного етапу заняття, застосовувати методи об'єктивної діагностики знань студентів.

3.4. Вміти організувати діалогічне спілкування зі студентами, застосовувати доцільні добуdivи для встановлення контакту з ними, стимулювати до активної роботи на заняттях, конструктивно спілкуватись з викладачами під час аналізу проведених навчальних занять.

3.5. Оволодіти методикою проведення лекційних, семінарських, практичних і лабораторних занять; новітніми технологіями, активними та інтерактивними методами навчання, високою педагогічною культурою та професіоналізмом.

4. Зміст педагогічної практики

4.1. Визначення концептуальних засад організації педагогічної діяльності у вищій школі.

4.2. Ознайомлення з робочими програмами, змістом навчальних курсів (за фахом).

4.3. Планування структури, розроблення методики й здійснення підготовки до проведення лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять.

4.4. Написання планів-конспектів лекцій, семінарських, практичних або лабораторних занять.

4.5. Моніторинг, аналіз та підготовка методичного забезпечення з дисципліни у вищій школі.

4.6. Підготовка ділових ігор, кейсів і матеріалів для практичних (лабораторних) робіт, складання контрольних завдань і тестів за завданням керівника.

4.7. Проведення різних за формою навчальних занять.

4.8. Налагодження контакту й організація педагогічної взаємодії зі студентами.

4.9. Організація самостійної роботи студентів.

4.10. Впровадження у навчальний процес інноваційних освітніх технологій та авторських методик.

4.11. Вироблення індивідуального стилю організації педагогічної взаємодії та пізнавальної діяльності студентів.

4.12. Аналіз педагогічних ситуацій.

4.13. Відвідування й аналіз навчальних занять викладачів, проведених у закладі вищої освіти.

4.14. Здійснення аналізу проведених колегами та самостійно організованих навчальних занять.

5. Організаційні основи педагогічної практики

5.1. Загальний обсяг педагогічної практики складає 1 кредит ЄКТС (30 годин) у

першому семестрі першого року навчання.

5.2. Навчально-методична робота (підготовка до занять, методична робота, відвідування занять, проведення консультацій, керівництво різними видами діяльності студентів) становить 16 навчальних годин практики.

5.3. На аудиторне навантаження (проведення семінарських, практичних, лабораторних занять) відводиться 14 годин загального часу практики.

5.4. Захист педагогічної практики здійснюється на засіданні кафедри філософії і соціально-гуманітарних дисциплін за присутності наукового керівника і завідувача кафедри, за якою закріплений здобувач, оцінюється за 100-бальною шкалою з метою одержання еквівалентних оцінок за національною шкалою.

5.5. Здобувачу вищої освіти, який не виконав необхідну програму практики, отримав негативний висновок щодо її проходження або незадовільну оцінку за результатами захисту, надається право її повторного проходження та захисту у встановленому порядку.

6. Звітна документація

Після проходження педагогічної практики здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії подає на кафедру філософії і соціально-гуманітарних дисциплін такі документи:

- загальний звіт про проходження практики (ПІБ здобувача вищої освіти, спеціальність, кафедра, за якою був закріплений здобувач, ПІБ наукового керівника, ПІБ керівника педагогічної практики від кафедри філософії і соціально-гуманітарних дисциплін, період проходження педагогічної практики, загальний обсяг годин) (додаток 1);
- графік проходження практики (дати проведення, академічна група, тема, види занять);
- відгук керівника педагогічної практики від кафедри філософії і соціально-гуманітарних дисциплін про проходження практики (додаток 2);
- здобувачі, які проводять заняття перебуваючи на посаді науково-педагогічного працівника (за сумісництвом) в закладі вищої освіти, звільняються від педагогічної практики з відповідним поданням на кафедру довідки з місця праці та вищезазначених документів;
- здобувачі вищої освіти мають право проходити педагогічну практику в інших закладах вищої освіти України та за кордоном, з наступним поданням щоденника практики та розгорнутої характеристики від відповідального куратора з місця проходження практики.

7. Права та обов'язки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії

7.1. Здобувач вищої освіти має право з усіх питань, які виникають під час проходження педагогічної практики, звертатися до наукового керівника, керівника від кафедри філософії і соціально-гуманітарних дисциплін або завідувача кафедри, вносити пропозиції щодо вдосконалення організації практики.

7.2. Здобувач вищої освіти під час проходження педагогічної практики за попередньою домовленістю має право відвідувати заняття викладачів Університету з метою вивчення методики викладання навчальних дисциплін та ознайомлення з передовим педагогічним досвідом.

7.3. Здобувач вищої освіти підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку Університету, розпорядженням адміністрації та керівника практики. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, він може бути відсторонений від проходження практики.

8. Права та обов'язки керівників педагогічної практики

8.1. Загальне керівництво педагогічною практикою здобувача вищої освіти покладається на завідувача кафедри, за якою закріплений здобувач вищої освіти, та наукового керівника.

8.2. Безпосереднє керівництво практикою, науково-методичне консультування та контроль за проходженням практики здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії здійснює керівник педагогічної практики від кафедри філософії і соціально-гуманітарних дисциплін, який:

- добирає тематику занять та навчальні групи для проведення педагогічної практики;
- надає методичну допомогу у плануванні та організації проведення занять зі студентами;
- контролює роботу здобувача, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики.

8.3. Керівник педагогічної практики від кафедри філософії і соціально-гуманітарних дисциплін готує відгук про навчально-методичну роботу здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії під час проходження педагогічної практики.

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний аграрний університет»

ЗВІТ

**з педагогічної практики здобувача вищої освіти
ступеня доктора філософії**

(кафедра)

(спеціальність)

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

Термін проходження педагогічної практики _____

Науковий керівник _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Завідувач кафедри, за якою
закріплений здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник педагогічної практики
від кафедри філософії і соціально-
гуманітарних дисциплін _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Херсон, 20__ р.

1. Ознайомлення з планами і програмами відповідної спеціальності _____

2. Ознайомлення з планами роботи кафедри та обов'язковою документацією кафедри

3. Індивідуальна робота зі слухачами та студентами _____

4. Обсяг проведення навчальної роботи за видами (дата проведення, тема)

5. Ознайомлення з планами і програмами відповідної спеціальності) _____

Здобувач _____

(підпис)

Науковий керівник _____

(підпис)

Зав. кафедри _____

(підпис)

Керівник від кафедри філософії
і соціально-гуманітарних дисциплін _____

(підпис)

Дата _____

ВІДГУК КЕРІВНИКА ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

(прізвище, імя, по батькові здобувача вищої освіти)

на кафедрі _____

(назва кафедри)

За період проходження педагогічної практики здобувач вищої освіти _____

(ПІБ здобувача)

працював(ла) над оформленням необхідних навчально-методичних матеріалів для проведення лекційних/практичних (семінарських, лабораторних) та індивідуальних занять з навчальних дисциплін:

№ з/п	Назва навчальної дисципліни (змістової частини)	Форма занять	НПП за навчальною дисципліною	Назва заняття
1		лекція	ПІБ викладача	Назва лекції № 1
				Назва лекції № 2
				Назва лекції № 3
		практичні, лабораторні, семінарські	ПІБ викладача	Назва лекції № 1
				Назва лекції № 2
				Назва лекції № 3
	індивідуальне заняття	ПІБ викладача	ДКР	
	І т.д.			

У процесі роботи здобувач _____

проявив(ла) себе як ініціативний, працелюбний і відповідальний викладач.

Продемонстрував(ла) високий рівень теоретичних знань і вмінь самостійно вирішувати:

- проведення занять різних видів;
- забезпечення послідовності викладення матеріалу та міждисциплінарних зв'язків;
- організації та керування пізнавальною діяльністю студентів, формування у студентів критичного мислення;
- вибору методів та засобів навчання і контролю знань студентів;
- оцінювання результатів та проведення корекції процесу навчання;
- організації та аналізу своєї педагогічної діяльності;
- аналізу навчальної та навчально-методичної літератури і використання її в педагогічній практиці.

Вважаю, що здобувач вищої освіти _____

виконав(ла) програму педагогічної практики та індивідуального завдання в повному обсязі та заслуговує на оцінку « _____ ».

Здобувач

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

Науковий керівник

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

Зав. кафедри

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

Керівник від кафедри філософії і соціально-гуманітарних дисциплін _____

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)